

L'educació de persones adultes confinada

Som un grup de docents d'escoles de persones adultes, de diverses poblacions de Catalunya, que treballem a centres municipals. Formem l'equip EPA del l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Ja fa força setmanes que estem confinades, setmanes on hi ha hagut moments de tot, que han afectat directament al nostre dia a dia, a nivell professional i personal.

Com a equip, ens seguim reunint, com portem fent-ho des de fa cinc anys, però en comptes de fer-ho mensualment, i de manera presencial, a la UAB, ho fem setmanalment i amb videotrucades. Aquest canvi és un acord no parlat, neix de la necessitat de recolzar-nos, de cuidar-nos, i de saber que no estem soles com a docents de l'educació de persones adultes.

Parlem de tot i de més, busquem recursos i fórmules per poder desenvolupar la nostra feina en condicions i, a més, ens fem teràpia. Ens hem unit molt en aquests dies, coses bones n'hem de treure d'aquesta crisi que vivim: la solidaritat, l'acompanyament, l'escolta activa, l'assertivitat i la resiliència... qualitats que, a més, tenen molt a veure en la nostra feina diària com a professorat de persones adultes; però també un aprenentatge vertiginós en l'ús de tecnologies, entorns virtuals i eines telemàtiques per tal de resoldre els problemes que han sorgit en aquest procés de canvi metodològic accelerat.

Aquestes primeres setmanes han estat molt dures i caòtiques, sobretot per la manca de comunicació clara i per la constant demanda d'informació i d'atenció del nostre alumnat. Totes les docents, de tots els àmbits, estem treballant moltes més hores del previst (més enllà del nostre horari habitual) per tal d'atendre a l'alumnat, acompanyar-los de manera eficaç des de nous sistemes comunicatius, pactar acords de claustre i adaptar-nos a la nova situació, conciliant el teletreball amb la situació familiar, la gestió emocional derivada d'aquesta situació, i l'ús dels recursos tecnològics a la llar, com molts altres professionals.

Malauradament, hem encetat el tercer trimestre mantenint els mateixos dubtes de quan vam acabar el segon.

Durant aquest confinament s'ha fet palès la mancança dels recursos, de competències digitals, organitzatives i emocionals de la població en general, i la problemàtica que sorgeix per mantenir el lligam amb les persones que més ho poden necessitar, perquè no tenim les eines necessàries, ni les professionals de l'educació, ni l'alumnat. La vulnerabilitat de les persones queda més palesa que mai, i nosaltres, des del nostre aïllament, intentem mantenir viva l'esperança de totes aquelles que van creure i apostar per acostar-se a un centre de formació de persones adultes. Utilitzem tots els canals i els mitjans que tenim a l'abast per tal de no augmentar la bretxa digital, truquem per telèfon, enviem correus, obrim plataformes, comuniquem per les xarxes socials, missatgeria, tot el que se'ns acut i més.

La situació de la docència, a partir d'aquest 2020, es veurà afectada d'una forma singular, a l'igual que tota la societat, haurà de fer un canvi de paradigma. Així la formació de persones adultes, que ha lluitat al llarg de tants anys per fer-se visible, per assolir el seu espai en el món educatiu, amb totes les dificultats que comporta el treball en uns ensenyaments menystinguts per les administracions (sempre ha estat la germana pobre i oblidada), avui, en aquest moment de crisi vital, aixeca la veu per fer saber a tota la ciutadania, i especialment a totes les persones que en algun moment han utilitzat les aules, que el personal docent estem aquí per ajudar-les, per no deixar ningú pel camí i que ens hi deixarem la pell per tal de poder aconseguir-ho.

Ens hem vist desbordades per una situació que ha afectat a tot el que coneixíem fins ara i, nosaltres, com tota la població, intentem fer el millor possible la nostra tasca, la d'ensenyar, formar, acompanyar, orientar en aquests moments d'una dificultat afegida i inimaginable fa, tan sols, uns mesos.

No defallirem, encara que la sobresaturació que estem patint ens faci caure, tornarem a aixecar-nos perquè tenim i teniu un munt de dubtes per resoldre, i volem respostes que han de venir, per força, de l'Administració. Com podem acompanyar els col·lectius més vulnerables? Què podem fer davant l'abandonament que en aquesta situació de tancament es veurà agreujat? Com podem acompanyar emocionalment a les persones que han patit una pèrdua? Com?

Per això avui hem volgut compartir amb totes aquelles persones que llegiran aquestes línies el nostre sentiment d'angoixa, que no vol caure en la negativitat i que intenta cercar un raig d'esperança en aquesta època “apocalíptica” que ens ha tocat viure.

Aquest article el signa conjuntament l'equip EPA (educació i formació de persones adultes) de l'ICE de la UAB: Montse Aguilar, Gemma Argelaga, Àlex Arroyo, Anna Balagué, Yolanda Corral, Mar Montoya i Antònia Pérez.